Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Quaade, George Joachim

Titel: BREV TIL: Rosenørn-Lehn, Otto Ditlev FRA: Quaade, George Joachim (1873-04-14)

Citation: Quaade, George Joachim: ”BREV TIL: Rosenørn-Lehn, Otto Ditlev FRA: Quaade, George Joachim (1873-04-14)”, i *Det nordslesvigske Spørgsmaal, 1864-1879 - aktstykker og breve til belysning af den danske regerings politik (3. bind)*, Henrik Koppels, s. 175. Onlineudgave fra Danmarks Breve: https://tekster.kb.dk/text/letters-001825006-003-shoot-L0018250060030110.pdf (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Det nordslesvigske Spørgsmaal, 1864-1879 - aktstykker og breve til belysning af den danske regerings politik (3. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Læs Public Domain-erklæringen

Kammerherre Quaade, Gesandt i Berlin, til Udenrigsminister Baron Rosenørn-Lehn.
Fortrolig.
Berlin, 14. April 1873.

Deres Excellence,

Skjøndt Fyrst Bismarck, efter at have forladt Stillingen som preussisk Ministerpræsident, har erholdt betydeligt mere Tid til sin Raadighed end Tilfældet tidligere var, har dette dog ingen Forandring medført i hans personlige Forhold til de fremmede Regjeringers herværende Repræsentanter. De Forhandlinger disse have at føre i mundtlig Form s. 176med den herværende Regjering føres, ligesom forhen, udelukkende med den som Statssecretair i Udenrigsdepartementet fungerende tydske Gesandt i Brussel, Herr v. Balan, eller med Directeuren for bemeldte Departements ikkepolitiske Afdeling; og da endog Ambassadeurerne ikke modtages af Rigskantsleren i Forretningssager uden ifølge forudgaaende særlig Anmodning derom, have Medlemmerne af Corps diplomatique saaledes i Reglen ingen Leilighed til at nærme sig den virkelige Udenrigsminister uden i de langtfra hyppige Tilfælde hvor denne viser sig enten ved Hoffesterne eller i andre selskabelige Kredse, og hvor politiske Gjenstande, ifølge den nu engang i Berlin herskende Skik, af Landets Egne og ligeoverfor disse aldrig berøres uden i den allerstørste Almindelighed. Naar hertil kommer, at Herr v. Balan, der dog, i Alt hvad der angaaer politiske Spørgsmaal, ifølge sin Stilling skulde træde i Rigskantslerens Sted, paa ingen Maade seer denne saa stadigt, at han til enhver Tid er bekjendt med sin Regjerings Tanke og Hensigter, endog i mindre vigtige politiske Sager, saa bliver det selvfølgeligt i høieste Grad vanskeligt for ikke at sige umuligt for enhver Udenforstaaende at give en blot nogenlunde sammenhængende og følgeret Skildring af den herværende Regjerings Politik deels i indre og deels især i ydre Henseende.

Under disse Omstændigheder vil Deres Excellence vistnok finde det meget forklarligt, at jeg nu i saa lang Tid ikke har omtalt det politiske Spørgsmaal som mere end alle andre interesserer den kongelige Regjering, nemlig Spørgsmaalet om Nordslesvigs Tilbagegivelse til Danmark. Her kommer desuden ogsaa den Omstændighed i Betragtning, at jeg formentligen ikke uden den største Forsigtighed bør bringe dette Spørgsmaal paa Bane ligeoverfor Personer der henhøre til den preussiske Regjering eller paa anden Maade staae denne Regjering nær.

Imidlertid har jeg dog i den forløbne Vinter havt Leilighed til at underholde mig om det slesvigske Spørgsmaal med s. 177nogle Medlemmer af den preussiske Landdag. Disse Personer, hvoriblandt jeg skal nævne den bekjendte Professor Gneist, [1)] have uden Undtagelse og alle saa at sige i samme Aand udtalt Ønsket om en fuldstændig Forsoning mellem Danmark og Tydskland, ikke ved en blot og bar Underkastelse fra Danmarks Side under det nu Bestaaende, men netop ved Ordningen af det slesvigske Spørgsmaal; og da nu Tilfældet har villet, at jeg ved de omhandlede Leiligheder er stødt sammen med Personer henhørende hver for sig til de talrigste eller meest fremtrædende Partier i ovennævnte Forsamling, nemlig det nationalliberale, det friconservative og det clericale Parti, kan hiint Ønske udentvivl ansees for at være Udtrykket for en temmelig udbredt Mening i Preussen, og vel ogsaa i Tydskland overhovedet. — Jeg bemærker derhos udtrykkeligt, at de omhandlede Personers Udtalelser til mig have været aldeles spontane, og at der ingen særlig Anledning har været for bemeldte Personer til derved, som man siger, at vise sig behagelige for mig.

Imidlertid maa jeg tilføie, at jeg, i hvad jeg saaledes har kunnet iagttage om den Stemning for Danmark med Hensyn til det slesvigske Spørgsmaal, som kan ansees for den fremherskende, i den herværende Befolknings raadende Kredse, ikke har fundet mere end et Vidnesbyrd om, at den preussiske Regjering, naar den bestemte sig til at ordne hiint Spørgsmaal, ingen virkelig Modstand vilde møde fra den preussiske eller tydske Nations Side. Nationen selv forholder sig passiv; ikke hindrende, men heller ikke selvstændigt fremmende; og de Personer til hvis Udtalelser jeg her henholder mig, stemme ogsaa alle overens deri, at de henvise den attraaede Ordning til Fremtiden.

Jeg har oftere havt den Ære at udtale for Deres Excellence, at den væsentlige og maaskee den eneste Hindring for Ordningen af det slesvigske Spørgsmaal ligger hos Kongen s. 178af Preussen. Hindringen kan muligen være bestyrket eller næret ved enkelte af Hs. Majestæts nuværende eller tidligere militaire Omgivelser, saasom General Manteuffel; men de herfra kommende Vanskeligheder vilde neppe være af selvstændig Betydning, og i den civile Styrelse, navnlig blandt de preussiske Ministre, veed jeg ingen som vilde træde hindrende op imod Ordningen. — At Hindringen hovedsageligt ligger hos Kongen af Preussen, stemmer ogsaa med hvad Fyrst Bismarck stadigt har sagt baade til mig og Andre, og til at tvivle paa Oprigtigheden af dette Udsagn savner jeg, idetmindste endnu, tilstrækkelig Grund.

12

Jeg skal her tillade mig al anføre en Yttring af Rigskantsleren, som ganske stemmer med det Indtryk, Deres Excellence ved Læsningen af Ovenstaaende formeentligen vil faae om det nordslesvigske Spørgsmaals Stilling, nemlig at dette Spørgsmaal ikke er glemt, men at Tiden til dets Afgjørelse dog endnu ikke er kommen.

I en Samtale han for kort Tid siden havde med Fyrst Bismarck, har den herværende engelske Ambassadeur betegnet fornævnte Spørgsmaal som et Anliggende, hvis Ordning man imødesaae med stor Interesse, og herpaa har, saaledes som Lord Odo Russell sagde mig, Rigskantsleren, idet han drog et dybt Suk, svaret, at Ingen mere end han kunde ønske denne Sags Ordning; han var endog rede til at sætte sin Person derpaa, men for Øieblikket var Ordningen umulig.

Lord Odo Russell bemærkede, at han for sit Vedkommende antog, at det nordslesvigske Anliggende først vilde finde sin Løsning i Forbindelse med Ordningen af et andet mødende politisk Spørgsmaal. —

Hs. Maj. den tydske Kaisers Afreise til Petersborg er nu fastsat til den 25de d. M. . . .

Jeg sender denne allerærbødigste Indberetning med en sikker Leilighed til Kjøbenhavn.

Quaade.

Depeche Nr. 9.